

Brüsszel, 2019. november 25.
(OR. en)

14354/19

Intézményközi referenciaszámok:

2015/0270(COD)
2016/0360(COD)
2016/0361(COD)
2016/0362(COD)
2016/0364(COD)
2018/0060(COD)
2018/0063(COD)

EF 341
ECOFIN 1060
CCG 27
DRS 63
CODEC 1656
JAI 1226
JUSTCIV 223
COMPET 759
EMPL 576
SOC 762
IA 205

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A bankunió megerősítése – Jelentés az elért eredményekről

A bankunió megerősítése – Az elnökség jelentése az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

1. A Tanács által 2016. június 17-én elfogadott, a bankunió kiteljesítésének ütemtervéről szóló tanácsi következtetések (10460/16, „a 2016. júniusi ütemterv”) alapján a Tanács konstruktívan dolgozik a bankunió megerősítésén, miközben nyomon követi a kockázatsökkentés és egyéb előirányzott intézkedések tekintetében elért eredményeket.
2. A Tanácsban a bankunió megerősítése terén tett előrelépést az elért eredményekről szóló jelentések ismertették, melyeket a holland elnökség (10036/16), a szlovák elnökség (14841/16), a máltai elnökség (9484/17), az észt elnökség (14808/17), a bolgár elnökség (9819/18), az osztrák elnökség (14452/18) és a román elnökség (9729/19 ADD1) készített. A jelentéstételre a bankunió megerősítésével foglalkozó tanácsi ad hoc munkacsoport megbízatásával (5006/16) összhangban kerül sor.
3. A 2018. december 14-i euróövezeti csúcstalálkozó jóváhagyta a nem euróövezeti tagállamokat is magában foglaló formációban ülésező eurócsoport azon döntését, hogy magas szintű munkacsoportot hoz létre azzal a megbízatással, hogy dolgozza ki az európai betétbiztosítási rendszerről (EDIS) szóló politikai tárgyalások megkezdésére vonatkozó ütemtervvvel kapcsolatos következő lépéseket, a 2016-os ütemterv valamennyi eleméhez a megfelelő sorrendben igazodva.
4. Az év első felében a magas szintű munkacsoport keretében folytatott megbeszélések eredményére építve az eurócsoport – a nem euróövezeti tagállamokat is magában foglaló formációban ülésezve – 2019 júniusában megállapodott abban, hogy további szakmai munkára lesz szükség ahhoz, hogy a vonatkozó elemek és azok sorrendje tekintetében – a 2016. évi ütemterv valamennyi eleméhez igazodva – meghatározzák az állandósult bankunióhoz vezető átmeneti utat. Az eurócsoport – a nem euróövezeti tagállamokat is magában foglaló formációban – ezért megbízta a magas szintű munkacsoportot, hogy folytassa ezt a munkát, és 2019 decemberéig tegyen jelentést.

5. E fejleményekre tekintettel a finn elnökség 2019 második felében egy alkalommal összehívta a 2016. január 13-án létrehozott (5006/16) ad hoc munkacsoportot. Az ad hoc munkacsoport megbízatásával összhangban a cél az volt, hogy a delegációk összehangolt képet kapjanak a bankunió megerősítésével kapcsolatos különböző munkaágak terén tett előrelépésről.
6. Ez az elért eredményekről szóló jelentés a finn elnökség felelősségi körében készült, figyelembe véve a delegációk által kifejezett nézeteket, hogy helyt adjon annak a több alkalommal is elhangzott kérésnek, hogy az európai betétbiztosítási rendszer és a bankunió erősítését célzó intézkedések tekintetében elért eredményekről írásbeli beszámoló készüljön. Ez a jelentés nem tekinthető kötelező erejűnek a delegációkra nézve; mindössze az elnökség értékelését képezi az ad hoc munkacsoport ülésein tartott megbeszélések eredményéről, célja pedig a folytonosság biztosítása és a soron következő elnökség munkájának elősegítése.

II. AZ EURÓPAI BETÉTBIZTOSÍTÁSI RENDSZERRŐL SZÓLÓ JAVASLAT

7. A magas szintű munkacsoportban folyamatban lévő megbeszélésekre tekintettel az ad hoc munkacsoportban végzett szakmai munka középpontjában a folytonosság biztosítása és az esetleges további tanácskozások elősegítése állt annak érdekében, hogy az eurócsoporthoz a nem euróövezeti tagállamokat is magában foglaló formációja keretében megállapodás jöjjön létre egy továbbfejlesztett ütemtervről.

8. A román elnökség alatt folytatott megbeszélések nyomán a Bizottság szolgálatai az adatgyűjtésre vonatkozó aktualizált sablontervezetet terjesztettek elő, hogy támogatást nyújtsanak az európai betétbiztosítási rendszer keretében a kockázatalapú hozzájárulások kiszámítására vonatkozó módszertan alkalmazásához. A sablontervezet nagyrészt a máltai elnökség alatt 2017-ben indított adatgyűjtésre épül, amelynek célja az európai betétbiztosítási rendszerhez való kockázatalapú hozzájárulások kiszámítására szolgáló módszertan meghatározása volt. Figyelembe veszi továbbá az Európai Bankhatóság (EBH) által a betétbiztosítási rendszerekhez való hozzájárulások kiszámításának módszereiről 2015 májusában kiadott iránymutatásban meghatározott kockázati mutatókat („alapvető kockázati mutatók”), amelyeket néhány új adatmezővel egészített ki. Összességében a delegációk előzetesen üdvözltek a kezdeményezést és az új adatmezőket. Néhány delegációnak kérdései voltak a javasolt ütemterv megvalósíthatóságát és egyes adatok rendelkezésre állását illetően, tekintettel többek között az esetlegesen alkalmazandó titoktartási követelményekre. A Bizottság hamarosan megkezdi az adatgyűjtést, figyelembe véve az ad hoc munkacsoportban folytatott megbeszéléseket és az írásbeli eljárás keretében esetlegesen tett további tagállami észrevételeket. A Bizottság jelezte továbbá, hogy kész tájékoztatni a tagállamokat a soron következő horvát elnökség alatt az adatgyűjtés terén tett további előrelépésről.
9. A Bizottság szolgálatai ismertették „A betétbiztosítási rendszerekről szóló irányelv szerinti választási lehetőségek és nemzeti mérlegelési jogkör, valamint ezek kezelése egy európai betétbiztosítási rendszer összefüggésében” című, hamarosan közzétételre kerülő tanulmányban foglalt főbb megállapításokat, amelyet szerződéses tanácsadók készítettek a Bizottság számára. Bár a tanulmányt a delegációk általánosságban üdvözltek és hasznosnak találták azt illetően, hogy az további információkkal szolgál a betétbiztosítási rendszerekre vonatkozó anyagi jogi szabályozás és az európai betétbiztosítási rendszerre irányuló javaslat közötti kölcsönhatásról, a tanulmányban foglalt szakpolitikai ajánlásokkal kapcsolatban felmerült néhány kezdeti aggály. A Bizottság jelezte, hogy a tanulmány közzétételét követően további lehetőségek nyílnak majd részletes megbeszélésekre a tagállamok képviselőivel a tanulmány tartalmáról.

III. A „BANKI CSOMAG” VÉGREHAJTÁSA

10. A Bizottság 2016. november 23-án jogalkotási csomagot terjesztett elő (a „banki csomag”), amely az alábbiakra vonatkozó két rendeletre és három irányelvre irányuló javaslatot tartalmazott:
 - a bankokra vonatkozó prudenciális követelmények (az 575/2013/EU rendelet – a tőkekövetelményekről szóló rendelet (CRR) – módosításai és a 2013/36/EU irányelv – a tőkekövetelményekről szóló irányelv (CRD) – módosításai);
 - a bankok helyreállítása és szanálása (a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló 2014/59/EU irányelv két külön irányelvben foglalt módosításai és a 806/2014/EU rendelet – az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet – módosításai).
11. Az Európai Parlament és a Tanács a Bizottság javaslatai alapján módosításokat fogadott el a fent említett rendeletek és irányelvek tekintetében. A módosításokat két szakaszban, 2017 decemberében és 2019 májusában fogadták el. A 2019 májusában elfogadott jogalkotási aktusok 2019. június 27-én léptek hatályba. Ezek különböző alkalmazási kezdőnapokat és átmeneti szabályokat tartalmaznak, és a két irányelvet át kell ültetni a nemzeti jogba. Míg néhány szabály azonnal alkalmazandóvá vált, a legtöbbet 2021 közepétől kell alkalmazni, néhány pedig 2024-ig tartó átmeneti ütemtervvel rendelkezik.
12. A banki csomag számos, a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság és a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB) által 2016 novemberéig elfogadott elemet vezet be, nevezetesen a tőkeáttételi mutatót, a nettó stabil forrásellátottsági rátát (NSFR), a globálisan rendszerszinten jelentős intézményekre vonatkozó teljes veszteségviselő képességre (TLAC) vonatkozó követelményt, a jelentős kitétségekre, a partner-hitelkockázatra és a központi szerződő felekkel szembeni kitétségekre, valamint a befektetési alapokban lévő tulajdoni részesedésekre vonatkozó felülvizsgált szabályokat, módosított közzétételi követelményeket, továbbá a piaci kockázatra vonatkozó új jelentéstételi keretet, a Bázeli Bizottság bizonyos tőkekövetelményekkel kapcsolatos munkájának végső eredményeire várva.

13. A banki csomag a nemzetközileg elfogadott prudenciális standardokhoz képest számos engedményt is tartalmazott, például a hitelkockázati keretrendszerben az állami infrastruktúrát és a kkv-kat célzó beruházásokra vonatkozó ösztönzőket, valamint a nemteljesítő hitelek elidegenítésének megkönnyítését. Egyes bankokat kizárt a tőkekövetelmény-rendelet és a tőkekövetelmény-irányelv hatálya alól. A csomag magában foglalt egyrészt számos olyan intézkedést, amelyek célja a kis méretű, nem összetett bankok esetében a jelentéstételi és közzétételi követelményekkel kapcsolatos adminisztratív terhek csökkentése, másrészt a díjazásra, a partner-hitelkockázatra és a likviditási kockázatra vonatkozó egyszerűsített szabályokat.
14. Továbbá a banki csomag módosította a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó jelenlegi minimumkövetelményt (MREL), valamint a 2. pillérre vonatkozó, illetve a makroprudenciális kereteket. Az EU-ban jelentős tevékenységet folytató harmadik országbeli intézmények tekintetében bevezették azt a követelményt, hogy rendelkezniük kell uniós közbenső anyavállalattal, valamint új moratóriumi eszközt vezettek be a szanálási hatóságok számára. Végezetül néhány módosításra került sor a környezeti, társadalmi és kormányzási szempontoknak, valamint a pénzmosás elleni küzdelemre irányuló intézkedéseknek a prudenciális szabályokba való beépítéséhez kapcsolódan.
15. Az EBH és az Egységes Szanálási Testület (ESZT) naprakész tájékoztatást nyújtott az ad hoc munkacsoport számára a banki csomag végrehajtásáról, valamint a válságkezeléssel és a betétbiztosítással kapcsolatos egyéb aktuális kérdésekről. Az EBH ismertette az MREL és a szanálási kollégiumok nyomon követését, a banki csomagban számára adott szabályozási megbízatásokat, valamint a betétbiztosítási rendszerekről szóló irányelv végrehajtásának felülvizsgálatát. Az ESZT a munkája során az új jogszabályszövegek végrehajtásának konkrétumaira és ütemezésére, valamint a bankokkal szembeni elvárásaira összpontosított. A delegációknak lehetőségük nyílt arra, hogy kérdéseket tegyenek fel az EBH-nak és az ESZT-nek. Különös hangsúlyt kaptak az eredeti BRRD/SRMR-keretről a módosított BRRD/SRMR-keretre való áttéréssel kapcsolatos kihívások, figyelembe véve, hogy számos bank már rendelkezik a régi keretszabályozáson alapuló, kötelező erejű MREL-követelményekkel.

IV. AZ EURÓPAI NEMTELJESÍTŐ HITELEK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ CSELEKVÉSI TERV

16. Az európai nemteljesítő hitelek kezelésére irányuló, 2017. júliusi cselekvési tervében a Tanács intézkedéseket sürgetett a nemteljesítő hitelek problémájának kezelésére. A Bizottság szolgálatai 2019. november 6-án naprakész tájékoztatást nyújtottak a pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó bizottságnak a cselekvési terv egyes vonatkozásai tekintetében tett előrelépésről. A Bizottság – a cselekvési tervben foglalt megbízatásának megfelelően – az Ecofin Tanács december 5-i ülésén újabb naprakész tájékoztatást fog adni. Míg a nemteljesítő hitelek teljes száma tovább csökkent, néhány tagállamban még mindig magas az összegük.
17. A Bizottság 2018 márciusában jogalkotási intézkedéscsomagra tett javaslatot. A tőkekövetelmény-rendeletnek a nemteljesítő kitettségekre vonatkozó minimális veszteségfedezet tekintetében történő módosításáról szóló, a nemteljesítővé vált, újonnan kihelyezett hitelekre alkalmazandó rendeletet (a nemteljesítő hitelekre vonatkozó prudenciális óvintézkedésekről szóló javaslat) elfogadták és az 2019 áprilisában hatályba lépett, a javasolt irányelvvel kapcsolatos munka ugyanakkor folytatódik. A javasolt irányelvet mind a Tanács 2019 márciusában, mind az Európai Parlament 2019 októberében két irányelvre bontotta. A Tanács 2019 márciusa óta felhatalmazással rendelkezik arra, hogy tárgyalásokat folytasson az Európai Parlamenttel a hitelgondozókról és a hitelfelvásárlókról szóló irányelvről[, valamint 2019 novembere óta a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmusról szóló irányelvre vonatkozóan]¹. Ennek eredményeként a Tanács arra vár, hogy az Európai Parlament elfogadja a két irányelvre vonatkozó álláspontját, hogy megkezdődhessenek a tárgyalások. A jogalkotási intézkedések mellett az EBH és az Európai Központi Bank (EKB) is lépéseket tett a nemteljesítő hitelek kezelésére, például iránymutatások és útmutatás révén.

V. KONKLÚZIÓ

18. Az elnökség felkéri a Tanácsot, hogy nyugtázza a jelentésben foglaltakat, hogy folytatódhasson a munka.

¹ A szögletes zárójelek törölendők, amennyiben a Coreper november 27-én vita nélküli napirendi pontként jóváhagyja a tárgyalási megbízást.